

Сергієнко Назар Васильович,

курсант четвертого курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Нагорна Олена Олександрівна,

викладач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ІНСТИТУТУ УСИНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ

Кожна дитина має право на щасливе дитинство та сім'ю. В даному випадку виключенням не є і діти-сироти. Оскільки вони є найбільш незахищеною верствою населення, інститут усиновлення існує як ідеальна форма виховання дітей. При створенні інституту усиновлення, його головною ідеєю було створення сприятливих умов для життя дітей, турбота про них. Як відомо, умови в українських інтернатах далекі від європейських. Нажаль, існує проблема недостатнього фінансування на витрати пов'язані з створенням дитячих будинків сімейного типу. Правовою основою усиновлення є Сімейний Кодекс України.

Найбільшою проблемою усиновлення зараз існує наявність критеріїв. Найчастіше, батьки хочуть всиновити дитину віком до 5 років, але переважна кількість дітей, які хочуть мати дітей віком старше 10 років [2].

Невеликою перемогою в даний час, є те, що українські батьки стали частіше всиновлювати діток, ніж раніше (адже до 2006 року більшість усиновлювачів було іноземцями) [1].

Щодо процедури усиновлення, то вона не дуже і проста. Це пов'язано виключно з інтересами дитини, аби захистити її від можливої помилки у виборі майбутніх батьків. Процедура затягується на етапі прийняття рішення в суді. Додатково ускладнювати процес може відсутність зареєстрованого шлюбу у подружжя, адже вони можуть проживати разом, бути пов'язані спільним побутом, але не мати реєстрації та свідоцтва про шлюб. Аби уникнути травмування психіки дитини, суддя детально вивчає обставини кожного випадку усиновлення [3].

Батьки, які усиновлюють дитину стикаються з різними проблемами, в тому числі дуже важко знайти спільну мову з дитиною. Оскільки, поки що, Сімейним кодексом не регламентовано спеціальні курси щодо підготовки батьків до усиновлення, за ініціативою громадських організацій тепер видаються невеликі брошури «Усиновлення: крок за кроком». В ній чітко та детально описана вся необхідна інформація (ризик, можливі проблеми, нормативна база тощо). В свою чергу це допомагає українцям краще освоїти дану процедуру зі всіма її нюансами [4].

Існує також проблема в тому, що не всіх дітей, які знаходяться в дит.будинках можливо усиновити. Це пов'язано з тим, коли батька немає, матір не позбавлена батьківських прав, але знаходиться в місцях відбування покарання. Тому, в даному випадку у дитини фактично відсутня сім'я, але її не можуть усиновити інші батьки і в цьому, у певному роді є порушення прав дитини на повноцінну сім'ю [2].

Велику роль відіграє допомога вихованцям інтернату з боку пересічних громадян. Кожен може привезти іграшки, солодощі та привітати зі святом. Проте, у разі, якщо навіть не має бажання усиновити дитину, можливо просто допомогти дитині з житлом (влаштувати у гуртожиток), запропонувати роботу, допомогти зі вступом в освітній заклад. Можливо, якщо б за невелику допомогою дітям-сиротам, громадян України надавали певні пільги, то бажаючих допомогти було б більше. Подібне практикують у зарубіжних країнах. Наприклад у Празі, надають знижку в оренді житла студентам, які допомагають сиротам та пенсіонерам (відвідують заклади тощо) [1].

Отже, інститут усиновлення має багато нюансів та проблем, які можливо вирішити на державному рівні. Та, в першу чергу, бажаючі усиновити дитину повинні чітко дотримуватись процедури усиновлення, адже прийняте рішення має велике значення для дитини та батьків.

Інститут усиновлення ставить на меті охорону та забезпечення інтересів дітей, а контроль за виконанням цих вимог покладається на державу.

Бібліографічні посилання:

1. Хто так як може усиновити дитину? URL: <https://genderindetail.org.ua/spetsialni-rubriki/tekst-s-zagolovkom/hto-ta-yak-mozhe-usinoviti-ditinu-134695.html>
2. Конончук Н. М. Усиновлення як форма влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування за сімейним законодавством України. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_018_2012_17_18.
3. Чому українці бояться всиновлювати дітей? URL: https://lb.ua/society/2011/11/14/123838_chomu_ukraintsi_boyatsya_usinovlyuva.html
4. Проблеми усиновлення в Україні. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/269>

Стародубцева Дар'я Олександрівна,

студентка третього курсу

Інституту прокуратури та кримінальної юстиції

Національного юридичного університету імені

Ярослава Мудрого

Науковий керівник:

Жернаков Володимир Володимирович,

кандидат юридичних наук,

професор кафедри трудового права Національного

юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ЧИ Є КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР ОБОВ'ЯЗКОВИМ?

Дієвим механізмом врегулювання трудових та соціально-економічних відносин на підприємстві (установі, організації) є колективний договір. Соціальна значимість колективного договору полягає в тому, що цей нормативно-правовий договір забезпечує регулювання трудових відносин у сфері застосування найманої праці й укладається з метою узгодження інтересів найманих працівників і власника або уповноваженого ним органу. Він розглядається, як акт соціального партнерства, що укладається на двосторонній основі.

Положення статті 2 Закону України «Про колективні договори та угоди», де вказано, що «колективний договір укладається на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності і господарювання, які використовують найману працю і мають право юридичної особи» можна охарактеризувати як диспозитивне [1]. Тобто відсутність обов'язкової ознаки та надання сторонам на власний розсуд обирати чи укласти договір чи ні. Хоча в статті 65 Господарського кодексу України сказано, що на всіх підприємствах, які використовують найману працю, між власником або уповноваженим ним органом і трудовим колективом або уповноваженим ним органом повинен укладатися колективний договір [2]. Таким чином, зазначена імперативна норма містить вимогу обов'язкового укладення колективного договору на підприємстві (при цьому, про обов'язковість укладення колективного договору в установі або організації не зазначено). Однак, відповідно до статті 4 даного кодексу, він не регулює трудові відносини.

В Конвенції Міжнародної організації праці № 98 «Про застосування принципів права на організацію і ведення колективних переговорів» передбачено укладання колективного договору на добровільній zasadі. Дане положення є частиною національного законодавства так, як Конвенція була ратифікована в 1956 році. Аналогічна норма міститься і в Рекомендації МОП «Відносно колективних договорів» від 06.06.1951 р. № 91, яка має рекомендаційний характер [3].

В статті 9 Закону України «Про колективні договори і угоди» передбачено, що на новоствореному підприємстві колективний договір укладається за ініціативою однієї зі сторін у тримісячний строк після реєстрації підприємства, якщо законодавством передбачено реєстрацію, або після рішення про заснування підприємства, якщо його реєстрацію не передбачено. Тому, укладення колективного договору є обов'язковим у разі використання на підприємстві найманої